

Утвърдил!
Директор:.....
Мустафа Бандьо

УЧИЛИЩНА ПРОГРАМА
ПО ГРАЖДАНСКО, ЗДРАВНО, ЕКОЛОГИЧНО И ИНТЕРКУЛТУРНО
ОБРАЗОВАНИЕ

На Обединено училище „Иван Вазов“ село Пашови

за учебна 2021-2022 година

*Настоящата програма е приета на заседание на ПС №13/13.09.2021г и е утвърдена
със Заповед №536-97 / 15.09.2021г. на Директора на училището*

I. Общи положения

Програмата е част от **Правилника за дейността на училището и Стратегията** на ОБУ „Иван Вазов“ на основание параграф 3 от Заключителни разпоредби на Наредба №13 от 21.09.2016г. Утвърдена със Заповед №536-97 / 15.09.2021г. на Директора на училището.

Съгласно чл. 15, ал. 4 на *Наредба № 13 от 21. 09. 2016 г. за гражданското, здравното, екологичното и интеркултурното образование*, настоящата програма е **институционалната политика** за подкрепа и осъществяване на гражданско, здравно, екологично и интеркултурно образование в Обединено училище „Иван Вазов“ село Пашови за учебната 2021-2022 учебна година.

Училищната програма по гражданско, здравно, екологично и интеркултурно образование урежда:

1. същността и целите на гражданското, здравното, екологичното и интеркултурното образование;
2. начините и формите за осъществяване на гражданското, здравното, екологичното и интеркултурното образование;
3. рамковите изисквания за резултатите от обучението по гражданско, здравно, екологично и интеркултурно образование;
4. институционалните политики за подкрепа на гражданското, здравното, екологичното и интеркултурното образование.

Гражданското образование е насочено към формиране на гражданско съзнание и граждански добродетели и е свързано със знания за устройството на демократичното общество, за правата и задълженията на гражданина и с умения и готовност за отговорно гражданско поведение.

Здравното образование е насочено към развитие на умения за създаване или поддържане на здравословен стил и условия на живот и за доброволното адаптиране към поведение, благоприятстващо здравето.

Екологичното образование е насочено към формиране на екологична култура, екологично съзнание и екологично поведение в тяхната взаимна връзка с оглед познаване на екологичните закони, защита, подобряване, управление и разумно използване на природните ресурси, както и опазване на природната среда и на екологичното равновесие.

Интеркултурното образование е насочено към усвояване на знания за различни измерения на културните идентичности и за основни характеристики на интеркултурните отношения, формиращо позитивно отношение към разнообразието във всички области на

човешкия живот, както и умения и нагласи за конструктивни взаимодействия в мултикултурна среда.

II. ЦЕЛИ НА ГРАЖДАНСКОТО, ЗДРАВНОТО, ЕКОЛОГИЧНОТО И ИНТЕРКУЛТУРНОТО ОБРАЗОВАНИЕ

Целите на гражданското, здравното, екологичното и интеркултурното образование са:

1. Усвояване на социални знания и умения за отстояване на правата, изпълнение на задълженията и поемане на отговорности като членове на обществото.

- Да ангажира „свободното” време на учениците в училище по жизнено важни за тях въпроси, които в една или друга степен не се изучават по учебните предмети от учебния план.
- Да се формира у учениците гражданско съзнание и граждански добродетели, знания за устройството на демократичното общество, за правата и задълженията на гражданина, умения и готовност за отговорно гражданско поведение.
- Учениците да придобият знания за различни аспекти на здравето-здравословния начин на живот; сексуалните взаимоотношения и евентуалните последици от тях; наркотичните вещества, индивидуалните и социални последици от тяхната употреба и рисковото поведение като цяло.
- Да се формира у учениците положително отношение към личното здраве, собствената индивидуалност, самостоятелния информиран и отговорен избор.
- Формиране на ценностна система у учениците, която да доведе до отговорно поведение към околната среда ,разумно използване на природните ресурси, до изграждането на екологична и здрава култура.
- Учениците да усвоят разнообразни социални умения , свързани с общуването, етикецията, вземане на решения, устояване на натиск, справяне с емоциите, решаване на конфликти и проблеми, поемане на отговорност за собственото поведение.
- Разглежданите проблеми в учебната програма да провокират интереса на учениците, което от своя страна да спомогне за тяхното задържане в училище и да гарантира опазването на живота и здравето им.

2. изграждане на автономна и активна личност, която:

а) разбира и отстоява общочовешките ценности, ценностите на демокрацията и човешките права, участва в гражданския, политическия и социалния живот по отговорен, съзидателен и ефективен за себе си и за обществото начин;

б) познава институциите, структурата и процедурите на демократичното общество, икономическите и политическите реалности на глобализиращия се свят;

в) зачита значимостта на всяка човешка личност в многообразието от нейните идентичности, признава правото и ценността на различието, приема равнопоставеността на всички в общото социално пространство;

г) осъзнава и цени своята културна идентичност;

д) взаимодейства с членовете на семейството си, общността и другите хора по конструктивен и уважителен начин;

е) изразява обосновано и критично гражданската си позиция;

ж) взема самостоятелни решения относно своето развитие, проявява инициативност и способност да си поставя цели, да планира и да обосновава действията си;

з) носи отговорност за поведението си и оценява влиянието на постъпките си за своя живот и този на другите хора;

и) подбира адекватна информация, продукти и услуги за подобряване на здравето и поддържа здравословен начин на живот за себе си и за околните;

й) познава и спазва нормите за екологична култура и поведение с оглед опазване на природата и създаване на устойчива околна среда;

к) познава механизмите на публичните институции и гражданското общество за прилагане на споделена отговорност за опазване на околната среда и проявява готовност за участие в тях;

л) умее да прави връзки между отделни сфери на обществения живот и да разбира причините за социалните неравенства, екологичните и глобалните предизвикателства;

III. ПРИОРИТЕТИ

1. Формиране на гражданско съзнание и граждански добродетели и е свързано със знания за устройството на демократичното общество, за правата и задълженията на гражданина и с умения и готовност за отговорно гражданско поведение.

2. Развитие на умения за създаване или поддържане на здравословен стил и условия на живот и за доброволното адаптиране към поведение, благоприятстващо здравето.

3. Формиране на екологична култура, екологично съзнание и екологично поведение в тяхната взаимна връзка с оглед познаване на екологичните закони, защита, подобряване, управление и разумно използване на природните ресурси, както и опазване на природната среда и на екологичното равновесие.

4. Усвояване на знания за различни измерения на културните идентичности и за основни характеристики на интеркултурните отношения, формиращо позитивно отношение към разнообразието във всички области на човешкия живот, както и умения и нагласи за конструктивни взаимодействия в мултикултурна среда

IV. ОЧАКВАНИ РЕЗУЛТАТИ ОТ ОБУЧЕНИЕТО

4.1 ОЧАКВАНИ РЕЗУЛТАТИ ОТ ОБУЧЕНИЕТО ПО ГРАЖДАНСКО ОБРАЗОВАНИЕ

Област на компетентност	Знания, умения и отношения <i>В резултат на обучението ученикът</i>
Междупersonностни отношения	умее да различава и описва свои и чужди чувства, да описва и дава примери за това, как чувствата влияят върху поведението; разбира и описва различия между хората по отношение на пол, възраст, раса, етническа принадлежност, професия; разбира промените във взаимоотношенията с другите хора, свързани с порастването; дава примери и описва поведения на сътрудничество; разбира как поведението на един човек може да помогне или да нарани другите.
Социална среда	познава различни демократични форми на училищния живот и определя мястото си в тях
Права на човека	познава основните права на човека и права на детето, както и основни организации и институции в тяхна подкрепа; свързва правата с отговорностите, като се отнася с отговорност и толерантност при отстояването на правата си – сътрудничество и себеотстояване
Демократично гражданство	разбира своята идентичност като „гражданин на Република България“ и „гражданин на Европейския съюз“ през споделените граждански ценности и културни традиции
Идентичности и различия в обществото	и разбира принципите за равнопоставеност на половете
Власт, политика и демократични ценности	и разбира на базисно ниво необходимостта от държавни институции и дава примери за тяхната роля за развитието на децата
Социална политика, справедливост и солидарност	и осмисля значението на солидарността и сътрудничеството за постигането на лично и общностно благополучие; изгражда чувство на увереност и умения за общуване

4.2. ОЧАКВАНИ РЕЗУЛТАТИ ОТ ОБУЧЕНИЕТО ПО ЗДРАВНО ОБРАЗОВАНИЕ

**Област на
компетентност**

**Знания, умения и отношения
В резултат на обучението ученикът**

**Психично
здраве
и
личностно
развитие**

умее да определя, формулира и заявява собствените желания;
и разбира, че човек може да постъпи по различен начин в една и съща ситуация;
разпознава основни свои чувства и има елементарни умения за изразяването им и справяне с негативни емоции

**Физическо
развитие и
дееспособност**

описва различните части на човешкото тяло и назовава различните системи на тялото;
назовава и обяснява промените, които настъпват в човешкото тяло в процеса на порастването;
обяснява влиянието на собственото поведение върху физическото състояние и развитие;
обяснява как физическите упражнения укрепват костите, мускулите и органите и поддържат тонуса на тялото;
обяснява как енергията, която човек използва, се получава от храната, ако поетата енергия е повече от използваната, тялото натрупва излишното във вид на мазнини;
дава примери как личното поведение в ежедневието влияе върху физическото развитие и благополучие;
демонстрира и практикува основни упражнения, дейности и игри за развитие на опорно-двигателния апарат и преодоляване на обездвижването

**Превенция на
употребата на
психоактивни
вещества**

Описва различните видове психоактивни вещества (алкохол, цигари, лекарства, наркотици) и тяхното влияние върху здравето;
обяснява влиянието на пасивното пушене

**Безопасност и
първа помощ**

изброява и следва елементарни правила за безопасност преди, по време на и след злополука;
различава рисково от нерисково поведение и не предприема поведения, водещи до опасност за него и за другите;
обяснява и демонстрира умения за оказване на първа помощ при порязвания, одрасквания, ожулвания, изгаряния, ужилвания, навяхване, изкълчване

**Сексуално
здраве и
сексуално
преносими
инфекции**

описва човешкото тяло и анатомичните особености на половите системи на мъжа и жената;
обяснява зачеването и раждането на деца;
умее да се грижи за хигиената и здравословното състояние на своята полова система;
различава, отказва и избягва поведения, свързани със сексуално насилие или злоупотреба

Лична хигиена умее да поддържа обща хигиена на тялото, облеклото, работното място и дома;
описва строежа и заболяванията на зъбите, венците и устната кухина;
посочва влиянието на различните храни и начина на хранене върху тях;
умее да поддържа здравето на зъбите, венците и устната кухина;
доказва необходимостта от съчетаване на физическо и умствено натоварване, сън и почивка; демонстрира елементарни умения за ефективно учене; посочва и показва умения за хигиена на очите при писане, четене, гледане на телевизия;
демонстрира навици за правилно стоене на чина, носене на ученическа чанта;
описва функционирането на слуховия анализатор и изброява изискванията за хигиената на ушите

Хранене класифицира храните в различните хранителни групи;
класифицира храните според техните основни хранителни съставки;
обяснява значението на различните видове храни и техните съставки за здравето;
съставя елементарно балансирано дневно меню;
различава годните от негодните храни;
посочва и следва елементарни правила за здравословно хранене (по отношение на приемане и усвояване на храната, значението на сутрешната закуска и т. н.);
осъзнава и цени значението на здравословното хранене за своето развитие

4.3 ОЧАКВАНИ РЕЗУЛТАТИ ОТ ОБУЧЕНИЕТО ПО ЕКОЛОГИЧНО ОБРАЗОВАНИЕ

Област на компетентност

Знания, умения и отношения
В резултат на обучението ученикът

Вода, почва, въздух

описва основните компоненти в състава на атмосферния въздух и етапите в кръговрата на водата, като коментира значението и важността на всеки компонент (атмосфера, вода, почва) според техните основни функции в природата и значението им за живите организми и за човека;
аргументира нуждата от опазването на чистотата на въздуха, водите и почвата и приноса на всеки отделен човек;
изброява примери за подходи за пестене на вода в семейството и в общността и ги прилага;
коментира взаимната обвързаност на компонентите въздух, вода, почва, растения и животни;

Енергия и климат	изброява различни източници и начини за производство на енергия и обяснява как те влияят върху състоянието на атмосферата и околната среда; оценява значението на пестенето на енергия за опазване на природните ресурси и формулира правила за поведение в семейството, в класа, в училището; коментира дейности от човешкото поведение, които представляват заплаха за озоновия слой, и обяснява начините за предотвратяване на разрушаването му; описва действието на ултравиолетовите лъчи върху човешкото тяло и начините за предпазване
Биологично разнообразие	коментира някой от основните начини за опазване на природата – различни видове резервати у нас и по света, разумно ползване на ресурсите, поддържане на чистотата в заобикалящата ни среда (вкл. в природни и урбанизирани територии); изразява своите чувства от срещата с природата, като използва различни художествени средства
Потребление и отпадъци	обяснява какво са отпадъци и как те са свързани с начина на живот на хората; описва и групира различните видове битови отпадъци според състава им – органични, пластмаса, хартия/картон, стъкло, метал, дърво, други (текстил, кожа, гуми); анализира влиянието на замърсяването на околната среда върху здравето на човека; изброява различни места, които хората замърсяват, обяснява как става това и формулира предложения за промяна; дава примери за опасни химични вещества и смеси, използвани в ежедневието, и посочва правилните начини за безопасна употреба, съхранение и изхвърляне; формулира правила за отговорно поведение, свързано с отпадъците, в паралелката, училището, семейството, на улицата, в градинките, в планината, на морето и др.
Общество и околна среда	изброява организации, занимаващи се с опазване на природата; илюстрира различни места, които хората замърсяват, обяснява как става това и формулира предложения за промяна; планира и участва в съвместни дейности за опазване на природата

4.4.ОЧАКВАНИ РЕЗУЛТАТИ ОТ ОБУЧЕНИЕТО ПО ИНТЕРКУЛТУРНО ОБРАЗОВАНИЕ

Област на компетентност

Знания, умения и отношения
В резултат на обучението ученикът

**Културни
идентичности**

познава различни измерения на културата – родова история, бит, обичаи, традиции, фолклор, ролеви модели, ценности;
усвоява начални знания, свързани с колективната памет, от областта на литературата, изобразителното изкуство, музиката и др.;
разпознава културно-специфични характеристики на етнически общности у нас

**Културна
осъзнатост**

формира у себе си емпатични нагласи за разбиране на чуждото поведение;
осъзнава ценността на взаимното обогатяване на културите, произтичащо от позитивни интеркултурни взаимодействия;
отстоява значимостта на културата на неговата общност

**Културни различия,
толерантност и
конструк-
тивни
взаимодействия**

умее да идентифицира прояви на нетолерантност в отношенията между представители на различни културни общности;
развива умения за взаимодействие с представители на други културни общности във формална (учебна) и неформална (свободно време – изкуство, занаяти, спорт, туризъм и др.) среда;
развива умения за сътрудничество в мултикултурни екипи

**Интеркултурно
образование и права
на човека**

запознат е с международни и национални нормативни документи, отнасящи се до човешките права;
развива чувствителност към прояви на дискриминация

**4.5. РАЗПРЕДЕЛЕНИЕ НА ТЕМАТИЧНИТЕ ОБЛАСТИ ПО
ГРАЖДАНСКО, ЗДРАВНО, ЕКОЛОГИЧНО И ИНТЕРКУЛТУРНО
ОБРАЗОВАНИЕ В ЧАСА НА КЛАСА**

	I	II	III	IV
Патриотично възпитание и изграждане на националното самочувствие	4	4	4	4
Толерантност и интеркултурен диалог	1	1	1	1
Безопасност и движение по пътищата	16	8	8	6
Защита на населението при бедствия и аварии и катастрофи; оказване на първа помощ	4	4	4	4
Превенция на насилието, справяне с гнева и с агресията; мирно решаване на конфликти	1	1	1	1
Превенция на тероризма и поведение при терористична заплаха; киберзащита	1	1	1	1
Кариерно ориентиране				1

ОБЩО	27	19	19	18
------	----	----	----	----

V. ПОДХОДИ, НАЧИНИ И ФОРМИ НА ОСЪЩЕСТВЯВАНЕ НА ГРАЖДАНСКОТО, ЗДРАВНОТО, ЕКОЛОГИЧНОТО И ИНТЕРКУЛТУРНОТО ОБРАЗОВАНИЕ:

- Директорът на училището, с помощта на Педагогическия и на Обществения съвет, разработва политики за подкрепа на гражданското, здравното, екологичното и интеркултурното образование.
- В училищното образование гражданското, здравното, екологичното и интеркултурното образование се осъществява във всички възрастови групи: *чл.5, ал.1 от Наредба№13*
- интегрирано в обучението по образователните направления;
- интегрирано в допълнителни форми на педагогическо взаимодействие;
- В училищното образование гражданското, здравното, екологичното и интеркултурното образование се осъществява в процеса на придобиването на всички видове училищна подготовка.
- В училищното образование гражданското, здравното, екологичното и интеркултурното образование се осъществява и:
 - в часа на класа, включително и чрез ученическото самоуправление;
 - в дейностите по интереси в рамките на целодневна организация на учебния ден;
 - в рамките на дейностите по обща подкрепа за личностно развитие по реда и при условията на държавния образователен стандарт за приобщаващото образование.

VI. ПРИЛАГАНЕ НА ГРАЖДАНСКОТО, ЗДРАВНОТО, ЕКОЛОГИЧНОТО И ИНТЕРКУЛТУРНОТО ОБРАЗОВАНИЕ В РАЗЛИЧНИТЕ ВИДОВЕ УЧИЛИЩНА ПОДГОТОВКА ПО ЕТАПИ НА ОБРАЗОВАНИЕ:

1.Прилагане на гражданското, здравното, екологичното и интеркултурното образование в Часа на класа

Гражданското, здравното, екологичното и интеркултурното образование в часа на класа освен чрез обучение за придобиване на компетентностите, посочени в рамковите изисквания по чл. 14, ал. 2 от Наредбата за гражданско, здравно, екологично и интеркултурно образование, се осъществява чрез занимания, дейности и проекти по тематични области, свързани с:

- 1.патриотичното възпитание и изграждането на националното самочувствие;
2. толерантността и интеркултурния диалог;
3. финансовата и правната грамотност, в т.ч. избор на първо работно място;
5. безопасността и движението по пътищата;
6. защитата на населението при бедствия и аварии и оказване на първа помощ;
7. превенция на насилието, справяне с гнева и агресията и мирно решаване на конфликти;
8. превенция на тероризма и поведение при терористична заплаха;
9. превенция и противодействие на корупцията.

Гражданското, здравното, екологичното и интеркултурното образование в часа на класа се осъществява и чрез дейности за последователно развитие на класа като общност и за ученическо самоуправление на ниво паралелка, клас и училище.

Разпределението на тематичните области ал. 1 в часа на класа по класове и като минимален задължителен брой часове е посочено в приложение № 5. (чл.11 ал.3 от Наредба№13)

За организацията и съдържанието на часа на класа класният ръководител разработва, а директорът утвърждава годишен план в срокове и по ред, определени в правилника за дейността на училището и при съобразяване с разпределението на тематичните области по ал. 1 и приложение № 5.

В годишния план по ал. 5 се определя броят на часовете по теми и дейности според интересите и възрастта на учениците и с тяхно участие.

2. За изпълнение на училищната стратегия и училищните политики
Педагогическият съвет може да определя приоритетни тематични области съобразно спецификата на общността, средата, интересите и възрастовите особености на учениците включващи демократични училищни практики като:

- училищен ученически парламент и/или други форми на ученическо представителство и самоуправление;
- доброволчески дейности във и извън училище;
- поддържане на училищни медии с активното участие на учениците (вестници, радио, списания, уебсайтове);
- осигуряване на форми и места за изразяване на мнения и предложения по училищния живот от страна на учениците;
- училищни кампании, подкрепящи здравето, толерантността, социалната чувствителност, правата на човека, опазването на околната среда и пр.;
- празничен календар на етносите;
- екологичен календар с международните дати, свързани с опазването на околната среда;
- развиване на младежкото лидерство;
- форми на посредничество, решаване на конфликти, превенция на агресията;
- разработване на училищни проекти.

Обучението по отделни тематични области в часа на класа може да се осъществява от гост-лектори от съответните компетентни институции, от неправителствени организации или от общественици в присъствието на класния ръководител.

3.Прилагане на гражданското, здравното, екологичното и интеркултурното образование в групите за целодневна организация на учебния ден:

- Гражданското, здравното, екологичното и интеркултурното образование в дейностите по интереси в рамките на целодневна организация на учебния ден се осъществява от учителя в групата за целодневна организация на учебния ден чрез дейности и проекти, свързани с интердисциплинарния комплекс.
- Времето за дейности по гражданско, здравно, екологично и интеркултурно образование може да се разпределя за групата равномерно през цялата учебна година или модулно в даден период от учебната година.

4.Дейности за развитие на компетентностите на педагогическите специалисти и обмен на добри практики

- Работа в методическите обединения
- Вътрешно-училищна квалификация

- Квалификация на педагогическите специалисти
- Споделяне на добри практики

5. Дейности на ученическото самоуправление

УЧЕНИЧЕСКО САМОУПРАВЛЕНИЕ

1. Утвърждаване дейността на ученическия съвет като форма на демократичното училищно самоуправление.
 2. В състава на ученическия съвет влизат председателите на паралелките.
- Правила на паралелка
3. Ученическият съвет има тричленно ръководство, което се избира с гласуване за всяка учебна година.
 4. Редовни заседания на УС се провеждат всеки първи петък със съдействието на директора.
 5. Ученическият съвет разработва годишен план съобразен с годишния план на училището.
 6. Представители на ученическия съвет имат право да взимат участие в педагогически съвети и в заседания на общественния съвет в училище.
 7. Ученическият съвет участва в разработването на етичен кодекс на училището.
 8. Ученическият съвет разработва и участва в реализирането на проекти.;

За изпълнение на училищната стратегия и училищните политики Педагогическият съвет може да определя приоритетни тематични области съобразно спецификата на общността, средата, интересите и възрастовите особености на учениците, включващи демократични училищни практики като:

- доброволчески дейности във и извън училище;
- поддържане на училищни медии с активното участие на учениците (вестници, радио, списания, уебсайтове);
- осигуряване на форми и места за изразяване на мнения и предложения по училищния живот от страна на учениците;
- училищни кампании, подкрепящи здравето, толерантността, социалната чувствителност, правата на човека, опазването на околната среда и пр.;
- празничен календар на етносите;
- екологичен календар с международните дати, свързани с опазването на околната среда;
- развиване на младежкото лидерство;
- форми на посредничество, решаване на конфликти, превенция на агресията;
- разработване на училищни проекти.

6. Ритуализация на училищния живот

6.1. Училищните политики за подкрепа на гражданското, здравното, екологичното и интеркултурното образование са насочени към изграждане и поддържане на демократична училищна организационна култура, която насърчава спазването на споделени правила, процедури, традиции и колективни ценности .

6. 2.Неизменна част от училищните политики са :

1. определянето на училищни ритуали,
2. изборът на:

- а) училищна униформа и/или знаци и символи;
- б) училищен химн.

3. възпитаването в трайни навици за отдаване на почит и израз на националното самосъзнание чрез изслушване на националния химн в тържествени за държавата и училището моменти и поставяне на националния флаг на фасадата на училището

Училището има етичен кодекс на училищната общност, който се приема от представителите на Педагогическия съвет, Обществения съвет, Настоятелството и на ученическото самоуправление по ред, определен в правилника за дейността на училището.

Етичният кодекс се изготвя по достъпен и разбираем за учениците начин и се поставя на видно място в училищната сграда. Етичният кодекс се публикува на интернет страницата на училището.

6.3. Училищните политики за подкрепа на гражданското, здравното, екологичното и интеркултурното образование включват и подкрепа на инициативността и участието на учениците чрез подходящи за възрастта им включващи демократични практики като:

1. участие в различни форми на ученическо самоуправление и представителство;
2. организиране на доброволчески дейности във и извън училище;
3. поддържане на училищни медии с активното участие на учениците (вестник и интернет страници и др.);
4. организиране на училищни кампании, подкрепящи здравето, толерантността, социалната чувствителност, правата на човека, опазването на околната среда и пр.;
5. организиране на училищни празници и събития съобразно календара на световните, международните, европейските, националните, общинските, местните, професионалните и културните дати и празници;
6. организиране на обучения на връстници от връстници;
7. развиване на младежкото лидерство;
8. участие в клубове и неформални групи по интереси;
9. реализиране на форми на посредничество, решаване на конфликти, превенция на агресията;
10. въвеждане на практиката на ученици-наставници за превенция на конфликти, отпадане от училище и др.;
11. проучване на мненията, нагласите и очакванията на учениците относно процеса и съдържанието на училищното образование и предложения по училищния живот;
12. насърчаване на информалното учене на територията на училището за научаване чрез правене извън часовете за формално образование и неформално обучение.

6.4. Училището организира свои училищни чествания и ритуали в следните случаи:

Откриване на учебната година, честване на празника на училището, денят на българската просвета и култура и на славянската писменост, национални и регионални празници и чествания.

7. Дейности за подкрепа на мултикултурна среда

- Да не се допуска в училище деление на етническа основа между учениците в една паралелка;
- Да се отбелязват празниците на отделните етноси;
- Да се работи за толерантност между децата, представители на отделни етнически групи.

8.Работи по проекти

– ЗАНИМАНИЯ ПО ИНТЕРЕСИ КЪМ УЧИЛИЩЕТО ПО НАРЕДБА ЗА ПРИОБЩАВАЩОТО ОБРАЗОВАНИЕ ;

- ГРУПИ ПО ПРОЕКТ „ПОДКРЕПА ЗА УСПЕХ“;
- ГРУПИ ПО ПРОЕКТ „ОБРАЗОВАНИЕ ЗА УТРЕШНИЯ ДЕН“

Наблюдение и оценка на поведенческите ситуации по време на заниманията по интереси.

1. Провеждане на беседи и разговори с учениците по възникнали затруднения, споделяне на проблеми и възникнали конфликт; спазване на здравно-хигиенни норми и изисквания от учениците.
2. Грижа за опазване здравето и живота на учениците.
3. Дидактически игри - образователни и развиващи.
4. Народни традиции, обичаи и празници.
5. Безопасност на движението по пътищата.
6. Патриотично възпитание и изграждане на националното самочувствие.
7. Приложни дейности за изготвяне на подходяща украса за празниците.
8. Осмисляне на свободното време на учениците чрез насочването им към дейности за развитие на индивидуалните им способности и интереси.
9. Създаване на перспектива в училищата чрез извънучебна дейност всеки участник да придобие увереност в собствените си сили, да формира и реализира собствени стратегии за успех и мотивация за учене.
10. Създаване на условия за развитие на социалната принадлежност, засилване на културната и националната идентичност и повишаване на етническата толерантност и мултикултурната интеграция.
11. Създаване на устойчиви механизми за участие на общността в дейността на училището и за работа с родителите на децата от уязвими групи
12. Развитие на потенциала за учене, творческия и спортния потенциал на учениците.
13. Образователна интеграция на децата чрез формиране на общности по интереси.
14. Развитие на допълнителни знания, умения и компетентности у учениците, свързани с подкрепа за развитие на способностите им, извън тези, които са включени в задължителната училищна подготовка.

.....
.....

VII. Екип за реализиране на програмата:

Създава се постоянно действащ екип по ред и за срок, определени от Правилника за дейността на училището .

VIII. Начин на отчитане и индикатори за изпълнението на програмата

Рамковите изисквания за резултатите от обучението по всеки един от елементите на интердисциплинарния комплекс по чл. 3 са определени в Наредба №13, както следва:

1. по гражданско образование - в приложение № 1;
2. по здравно образование - в приложение № 2;
3. по екологично образование - в приложение № 3;
4. по интеркултурно образование - в приложение № 4.

Учителите по своя преценка използват, комбинират и адаптират рамковите изисквания за резултатите от обучението съобразно проучените интереси и потребности на учениците.

Об.У. "Иван Вазов"